

Platsens betydelse för ungas politiska engagemang i landsbygder

Maja Adolfsson, webinarium 16e nov, Hela Sverige Ska Leva

Ett projekt finansierat av: Hela Sverige Ska Leva, Sociologiska Institutionen vid Umeå
universitet och Företagsforskarskolan vid Umeå universitet

Vad vet vi om ungas politiska engagemang?

- Politiska attityder och beteenden formas under barndom och ungdomsåren
- Unga idag engagerar sig på ett annat sätt
- Unga engagerar sig i sakfrågor med hjälp av kultur, sociala medier och spontanaktivitet
- Ungas engagemang påverkas av åldershierarkier
- Tidigare forskning fokuserar på unga i städer

Vad vet vi om ungas politiska engagemang i landsbygder?

- Unga i landsbygder gör och upplever politik på ett annat sätt än unga i städer
  - Generationsöverskridande engagemang
  - Andra typer av aktiviteter: kyrkan och idrott
  - Andra politiska värden och identiteter

Begränsad kunskap om (1) hur unga i landsbygd själva upplever politiskt engagemang, och (2) vad platsen har för betydelse för politiskt engagemang

Vad är plats?

- Strukturell nivå [location]
- Lokal nivå [locale]
- Subjektiv nivå [sense of place]

Källa: Agnew, J. 2011. "Chapter 23: Space and Place." In *Handbook of Geographical Knowledge*, edited by J. Agnew, and D. Livingstone, 316–330. London: Sage.

Intervjustudie

- 15 intervjuer
- Upplevelser, erfarenheter och förståelseramar
- Öppna frågor kopplat till politiskt engagemang, plats och maktrelationer
- Kvalitativ analys

Urvalskriterier

1. Ålder 16 – 29 år
2. Politiskt / samhällsengagerade
3. Landsbygdsområden i Norrbotten, Västerbotten, Gävleborg och Västra Götaland

Snöbollsurval (Hela Sverige Västerbotten, Gävleborg, Västra Götaland och satsningen Youth Up North)

Tre engagemangstyper

Globalt engagemang

Lokalt generationsöverskridande engagemang

Intressebaserat engagemang

Globalt engagemang

Jag hade som kan ung en tanke på att jag skulle starta upp någonting en lokal förening, tänkte typ Röda Korset eller Rädda Barnen eller så men, insåg att det föll de loss på ... då skulle jag få dra hela lasset själv i princip. Det är en ganska stor skillnad på att bara gå med i någonting jämfört mot att faktiskt ta upp någonting själv.

- Cecilia, 17 år

Globalt engagemang

Maja: skulle du säga att det är en generell känsla bland unga eller fanns det många nyanser i det?

Cecilia: ja, jag antar att det beror lite på hur medveten man är eller hur mycket man tänker på det. Om man tänker att ens fritidsintresse handlar om att spela fotboll och vara engagerad i en fotbollsförening på sin ort då kanske det inte spelar så stor roll att man inte har så stor möjlighet att påverka på nationell nivå, men jag tror att för oss och för dom som verkligen känner att vi vill göra något mer då är det nog en ganska seg känsla. Att det är kämpigt det tar lite emot.

Globalt engagemang

Strukturell nivå

- Brist av resurser / satsningar för unga

Lokal nivå

- Få mötesplatser/organisationer för unga med politisk / kulturell intresse

Subjektiv nivå

- Landsbygd = för andra livsstadier, svårt att förändra
- Staden = engagemang och förändring

Lokalt generationsöverskridande engagemang

Jag skulle säga att det är klimatet i byn och att det är så många som är engagerade och att vi har det här, vi har vuxit upp tillsammans och vi har lärt oss att engagera oss liksom. Det är väldigt generationsöverskridande arbete. [...] Jag menar i andra föreningar, det är ju allt ifrån 20-åringar till 80-åringar som är och umgås och engagerar sig.

– Anna, 27 år

Lokalt generationsöverskridande engagemang

Dom flesta här är engagerad på ett eller annat sätt i en förening. Det är väl det som är skillnaden. Det man ser med dom som har flyttat hit. Många har flyttat från städer och liksom vi ska ut på landsbygden och bo, men dom har tyvärr inte det här att dom vill ha ett hus på landsbygden och liksom bo på landet men dom vill inte ha den här bygemenskapen. Det kan ju tänka mig att dom har väl inte vuxit upp med det kanske, och då är det inte så konstigt. Vi jobbar ju ganska aktivt ändå på att få med dom att vara med i föreningar, träffa människor och liksom vara en del av samhället.

- Anna, 27 år

Lokalt generationsöverskridande engagemang

Strukturell nivå

- Ojämn resursfördelning som drivkraft, t ex protester mot skolnedläggningar

Lokal nivå

- Gemenskap och mötesplatser över generationsgränserna
- Åldershierarkier

Subjektiv nivå

- Positiv platskänsla → ← engagemang i och för platsen
- Landsbygd = "inte bara en plats att bo i utan en plats att engagera sig i"
- Staden = ensam och individualistisk

Intressebaserat engagemang

Rasmus (16 år): Så vi startade vår förening så vi hade besök från någon någonstans strax utanför [ortsnamn] som också hade en EPA-förening och de åkte ner till oss till vår lilla by och dom hade en presentation för oss hur det gick till för dom när dom startade så då blev vi ännu mer taggade att starta vår egen fordon alltiallo förening som folk skulle kunna komma till och om folk behöver hjälp med något om dom skulle fixa något på sin EPA eller moppe eller bil eller nått.

Maja: när väcktes idén hos dig eller hos någon kompis, eller hur kommer det sig att ni började fundera på det här?

Rasmus: det var ju, jag och två polare for på fritidsgården då och skulle hitta på nå och då kom vår fritidsledare och frågade om vi var sugna att starta någon förening för då hade dom besök av [organisationsnamn] och då sa vi ju ja jo men fan det lät ju spännande så vi ville testa det så då kom vi fram till att vi ville starta en motorförening för motorintresserade.

Maja: hur många var ni liksom hur drog ni igång det hela?

Rasmus: jo men det var ju först fick vi då bestämma vem som skulle vara ordförande, sekreterare och kassör och grejer och då fick vi ju skrapa ihop ett gäng av våra polare som ville vara med på det där och då kom vi fram till att jag fick bli ordförande, och så hade jag två polare dom som var med mig när dom frågade ena fick bli sekreterare och den andra kassör.

Intressebaserat engagemang

Maja: så om man ska dra en tidslinje över ditt engagemang. Så vad var liksom vad var startpunkten?

Anton, 17 år: Ja startpunkten var väl ändå, ja men det var väl ändå det här med att det var ingenting som hände socialt att liksom ja men jag kände att jag, inte minst i min tidigare klass inte hade så jättemånga som delade samma intresse som jag och att. Människorna kanske inte var så liksom formade liksom att dom var intresserade av saker som liksom, ... nördkultur i tv-serier, böcker och sånt, och då blir det liksom, då startade ju det engagemanget att jag var intresserad att liksom att få göra liksom det här intresset med andra. Då blev det ju liksom det här en ja men en lokalförening i en förening att försöka, ja men träffas och liksom diskutera eller spela eller liksom titta på film tillsammans [...] det var liksom engagemanget föds för att saker skulle hända. Det kändes liksom så tråkigt liksom. Som det var inte så mycket man kunde göra liksom.

Intressebaserat engagemang

Strukturell nivå

- Brist av resurser / satsningar för unga

Lokal nivå

- Starka sociala band ("man vet alltid vem man ska fråga")
- (EPA)ungdomar sågs som problemmakare

Subjektiv nivå

- Här ska jag bo – här jag engagerar mig
- Kämpigt

Utmaningar och möjligheter

Utmaningar

- Tillgång till resurser för unga, t ex ungdomssamordnade, kollektivtrafik, grupper /organisationer med kulturell eller politisk inriktning
- Åldershierarkier och normer kring unga
- Landsbygd = för andra livsstadier

Möjligheter

- Rikt föreningsliv
- Gemenskap över generationsgränserna och starka sociala band
- Landsbygd = inte bara att bo utan att engagera sig i

Missa inte kommande webinarium!

THURSDAY, 30 NOVEMBER 2023 FROM 12:10-12:55

Webbinarium: Unga i landsbygder. Ungdomars kulturer och vardagliga liv på svensk landsbygd

Online event

THURSDAY, 14 DECEMBER 2023 FROM 12:10-12:55

Webbinarium: Unga i landsbygder. Ungas deltagande och inflytande inom socialt stöd...

Online event

Tack!

- **Kontakt**

maja.adolfsson@umu.se

<https://www.umu.se/forskning/projekt/platsen-s-betydelse-for-unga-vuxnas-politiska-engagemang-i-landsbygd/>

- **Läsning**

Adolfsson M, Coe A-B (2022) Understanding how place is addressed in research on young people's political action: cases from Sweden. J Youth Stud.

Adolfsson M (2023) Place and youth political action: how place shapes political action in rural Sweden. YOUNG (kommande)